

Arno Kramer

Plaatsen en Passages

Tekeningen en beelden

21-9 t/m 10-11-1991

Arno Kramer (1945) exposeerde de laatste jaren frequent tekeningen in Nederland, Duitsland en de Verenigde Staten. Naast eerder in opdracht gemaakte beelden in onder andere Deventer, Hengelo, Raalte en Emmeloord is dit jaar autonoom ruimtelijk werk ontstaan.

Naast zijn beeldende werk schrijft Arno Kramer poëzie en artikelen voor onder meer dagbladen.

In de tekeningen van Arno Kramer is de lijn het voornaamste middel tot expressie. Netwerken en sluiers van vederlichte lijnen contrasteren met plekken van verdichting of juist van openheid, waardoor zich een droomachtige ruimte vormt. De lijn volgt niet alleen de hand van de kunstenaar, maar is evenzeer het middel van transport voor deze hand, die een voorlopige bestemming bereikt in plekken die zich als rustpunten aftekenen tegen het sensibele en beweglijke patroon van lijnen. Deze plekken, vormen van een organische geometrie, zijn de oriënteringspunten in de tekening.

De tekeningen bevatten geen directe betekenis of symboliek. Ze appelleren aan de vermogens van de fysieke waarneming om een mentale stemming, een betekenis op te roepen.

Het tekenen is door Arno Kramer ooit omschreven als 'het verkennen van de achterkant van de ziel, de geest en het hart'. In feite vindt deze visie haar wortels in de Renaissance, waarin het ontstaan van een kunstwerk werd gezien als een proces van geestelijke activiteit, gevolgd door een materieel, ambachtelijk eindresultaat. De tekening, in haar status van voorstudie, werd beschouwd als de directe neerslag van de geestelijke activiteit van de kunstenaar, waarin zijn 'toets' het best zichtbaar was. Ook nu nog is de tekening voor veel kunstenaars de meest elementaire beeldende handeling.

Recentelijk zijn, in nauwe relatie met de tekeningen, beelden ontstaan, die in Diepenheim voor het eerst worden getoond. Hoewel deze beelden uiteraard het resultaat zijn van een ander, minder direct beeldend proces, verloochenen ze hun nauwe band met de tekeningen niet. Ze volgen verwante contouren, de patronen van lijnen, de nooit exact geometrische vormen. Ook zij omgeven plaatsen, openen zich in ruimtes. Ze verbeelden een weliswaar concrete, maar evenzeer suggestieve ruimte.

Zaterdag 21 september om 16.00 uur:

Opening

Martin Reints leest een aantal van zijn gedichten.

Matthijs Wils treedt op met zijn solo 'Thijssies Tijd' (dans en beweging).

Vanaf 17.30 uur: **Karisik Kebap** (Koerdische specialiteit).

Bij de tentoonstelling verschijnt een catalogus én het gedicht 'Ornithologie' van Martin Reints met een zeefdruk van Arno Kramer. Verder verschijnt een handelseditie van de bundel 'Kleine Arena' met gedichten van Arno Kramer. Van deze bundel is tevens een luxe-editie verkrijgbaar met zeefdrukken van Elizabeth de Vaal. Beide edities worden uitgegeven door Ravenberg Pers, Oosterbeek.

Zondag 27 oktober, 16.00 uur:

Lezing door Arno Kramer.

Tentoonstellingsprogramma 1991/1992

21 december t/m 16 februari:

Pjotr Müller. Tentoonstelling in de Kunstvereniging en tien gebouwtjes met een moralistische inhoud, verspreid door Diepenheim.

21 maart t/m 17 mei:

Frank Sciarone.

Kunstvereniging Diepenheim

Grotestraat 17

7478 AA Diepenheim

05475-2143

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag 9.00 t/m 16.30 uur,

zaterdag 14.00-16.30 uur,

zondag 12.00-16.30 uur.